

Szczegółowe zasady odbywania praktyki dydaktycznej (przedmiotowej) ciągłej w szkole

1) Cele praktyki dydaktycznej (przedmiotowej) ciągłej w szkole:

- a) Zdobywanie doświadczeń związanych z pracą dydaktyczno-wychowawczą nauczyciela.
- b) Konfrontowanie nabytej wiedzy z zakresu dydaktyki szczegółowej/metodyki nauczania z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym.
- c) Praktyczne zapoznanie się z pracą i życiem szkoły.
- d) Poznanie ogólnych zasad organizowania pracy dydaktycznej.
- e) Pogłębienie znajomości metod i form nauczania w zakresie studiowanego przedmiotu.

2) Rodzaje zajęć praktycznych studenta podczas praktyki dydaktycznej (przedmiotowej) w szkole:

- a) Zaznajamianie się ze specyfiką szkoły, w której realizuje praktykę, poprzez zapoznanie się z:
 - realizowanymi przez szkołę zadaniami dydaktycznymi,
 - sposobem funkcjonowania i organizacją pracy dydaktycznej szkoły, jej pracowników oraz uczestników procesów pedagogicznych,
 - podstawową dokumentacją działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole obejmującą
 - (i) Statut szkoły, szkolny zestaw programów nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania,
 - (ii) dokumenty klasowe: dziennik lekcyjny, arkusze ocen, przedmiotowy program nauczania wraz z obudową dydaktyczną, rozkład materiału nauczania przedmiotu, przedmiotowy system oceniania, literatura pomocnicza dla danego przedmiotu.
- b) Obserwowanie przez studenta i wyciąganie wniosków z obserwacji:
 - czynności podejmowanych przez nauczyciela-opiekuna praktyk w toku planowania i prowadzenia przez niego zajęć dydaktycznych (lekcji) oraz aktywności uczniów,
 - toku metodycznego lekcji (zajęć), stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,
 - interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – uczeń oraz interakcji między uczniami w toku lekcji (zajęć),
 - sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,
 - sposobu oceniania uczniów,
 - sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej,
 - funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji (zajęć) poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny,
 - organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje).
- c) Współdziałanie studenta ze szkolnym opiekunem praktyk i innymi nauczycielami w celu poszerzenia swojej wiedzy dydaktycznej, oraz rozwijania umiejętności wychowawczych w zakresie:
 - planowania i przeprowadzania lekcji (zajęć),
 - organizowania pracy w grupach,
 - przygotowywania pomocy dydaktycznych,
 - wykorzystywania środków multimedialnych i technologii informacyjno-komunikacyjnej w pracy dydaktycznej,
 - kontrolowania i oceniania uczniów,
 - podejmowania działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - organizowania przestrzeni klasy.
- d) Pełnienie przez studenta roli nauczyciela, w szczególności:
 - planowanie lekcji (zajęć), formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
 - dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz grupy uczniowskiej,
 - organizowanie i prowadzenie lekcji (zajęć) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
 - wykorzystywanie w toku lekcji (zajęć) środków multimedialnych i technologii informacyjno-komunikacyjnej,
 - dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji (zajęć) do poziomu rozwoju uczniów,
 - animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej,

- organizowanie pracy uczniów w grupach zadaniowych,
 - diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,
 - podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
 - podejmowanie działań wychowawczych w trakcie pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad.
- e) Ponadto student powinien:
- prowadzić dokumentację praktyki,
 - oceniać własne funkcjonowanie w czasie pełnienia roli nauczyciela (dostrzegać swoje mocne i słabe strony),
 - oceniać przebieg prowadzonych lekcji (zajęć) oraz realizację zamierzonych celów,
 - konsultować się z nauczycielem-opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji (zajęć).
- f) Katalog rodzajów zajęć praktycznych studenta podczas praktyki dydaktycznej (przedmiotowej) ciągłej może być uzupełniany (w zależności od specyfiki dydaktyki przedmiotu) przez opiekunów praktyk dydaktycznych powołanych na odpowiednich wydziałach Uniwersytetu Wrocławskiego.

3) Obowiązki praktykanta podczas praktyki dydaktycznej (przedmiotowej) ciągłej w szkole:

- a) Student przebywa w szkole średnio **6 godzin dziennie (30 godzin w jednym tygodniu praktyki)**, realizując zadania wynikające z ustalonego z nauczycielem-opiekunem praktyki z ramienia szkoły *harmonogramem praktyk dydaktycznych (przedmiotowych) ciągłych*, z tym iż w pierwszych 3 dniach nie prowadzi samodzielnie lekcji (z wyjątkiem praktyki jednotygodniowej).
- b) Student przekazuje opiekunowi praktyk dydaktycznych z ramienia uczelni w terminie ustalonym z nim przed praktykami, uzgodniony z nauczycielem-opiekunem *szczegółowy Harmonogram praktyki dydaktycznej (przedmiotowej) ciągłej*.
- c) Student obserwuje i przeprowadza samodzielnie lekcje w liczbie:
- **w czasie praktyki jednotygodniowej (30 godzin w Szkole):** nie mniej niż 6 lekcji obserwowanych przez studenta, nie mniej niż 4 lekcje samodzielnie prowadzone przez studenta,
 - **w czasie praktyki półrotygodniowej (40 godzin w Szkole):** nie mniej niż 8 lekcji obserwowanych przez studenta, nie mniej niż 6 lekcje samodzielnie prowadzone przez studenta,
 - **w czasie praktyki dwutygodniowej (60 godzin w Szkole):** nie mniej niż 12 lekcji obserwowanych przez studenta, nie mniej niż 12 lekcji samodzielnie prowadzonych przez studenta,
 - **w czasie praktyki trzytygodniowej (90 godzin w Szkole):** nie mniej niż 18 lekcji obserwowanych przez studenta, nie mniej niż 18 lekcji samodzielnie prowadzonych przez studenta,
 - **w czasie praktyki czterotygodniowej (120 godzin w Szkole):** nie mniej niż 24 lekcje obserwowane przez studenta, nie mniej niż 24 lekcje samodzielnie prowadzone przez studenta.
- d) Student powinien obserwować lekcje przedmiotowe prowadzone przez nauczycieli i praktykantów, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze oraz różne formy pracy pozalekcyjnej.
- e) Student powinien swoje lekcje/zajęcia przygotowywać samodzielnie, ale konsultować z nauczycielem-opiekunem. Lekcje/zajęcia mogą być przeprowadzone po zatwierdzeniu ich konspektu/scenariusza lekcyjnego przez szkolnego opiekuna praktyk na dzień przed ich przeprowadzeniem. Szkolny opiekun praktyk wpisuje na konspekcie/scenariuszu akceptację.
- f) Po przeprowadzonej lekcji/zrealizowanych zajęciach student wpisuje pod ich konspektem/scenariuszem uwagi i zalecenia nauczyciela-opiekuna, dotyczące sposobu prowadzenia lekcji/zajęć. Uwagi te powinny być przedyskutowane w czasie omawiania lekcji/zajęć. Następnie student wpisuje pod konspektem/scenariuszem własny komentarz do samodzielnie przeprowadzonej lekcji/formy zajęć.
- g) Student powinien pełnić dyżury w czasie przerw międzylekcyjnych razem z nauczycielem.
- h) Zaleca się, aby student:
- prowadził lekcje z przedmiotów kierunkowych,
 - przeprowadził cykl lekcji w jednej klasie zakończony sprawdzianem oraz przeprowadził lekcje w klasach na różnych poziomach nauczania i na różne tematy,
 - wykorzystywał możliwie szeroką gamę środków dydaktycznych,
 - wykonywał pracę w charakterze asystenta nauczyciela – brał udział w sprawdzaniu zeszytów przedmiotowych, prac domowych, ćwiczeń i prac klasowych z próbą ich oceny.

4) Dokumentacja praktyki dydaktycznej (przedmiotowej) w szkole

- a) Student systematycznie gromadzi dokumenty związane z przebiegiem praktyki dydaktycznej (przedmiotowej) ciągłej, takie jak: konspekty/scenariusze swoich lekcji z komentarzami własnymi i nauczyciela-opiekuna, karty pracy ucznia, sprawdziany z kryteriami oceniania, opis przygotowywanych pomocy dydaktycznych i innych działań prowadzonych w czasie trwania praktyki.

- b) Nauczyciel-opiekun praktyki dydaktycznej z ramienia szkoły wypełnia *Szkolną kartę zaliczenia praktyki dydaktycznej (przedmiotowej) ciągłej* oraz *Arkusza oceny kompetencji dydaktycznych praktykanta*.
- c) Dyrektor szkoły stwierdza odbycie praktyki w *Szkolnej karcie zaliczenia praktyki przedmiotowej ciągłej* oraz potwierdza opinię wystawioną przez nauczyciela-opiekuna swoim podpisem i pieczętą.
- d) Wpisu zaliczenia praktyki dydaktycznej (przedmiotowej) ciągłej dokonuje opiekun z ramienia uczelni w ustalonym ze studentem terminie, jednak nie później niż na 2 tygodnie przed zakończeniem semestru, w którym praktyka ma być zaliczona. Podstawą zaliczenia jest przedstawienie przez studenta następujących dokumentów:
 - szczegółowego *Harmonogramu realizacji praktyki przedmiotowej (dydaktycznej) ciągłej*,
 - wypełnionej przez nauczyciela-opiekuna praktyki w szkole *Szkolnej karty zaliczenia praktyki dydaktycznej (przedmiotowej) ciągłej*,
 - wypełnionego przez nauczyciela-opiekuna praktyki w szkole *Arkusza oceny kompetencji dydaktycznych praktykanta*,
 - dokumentacji związanej z przebiegiem praktyki dydaktycznej (przedmiotowej) ciągłej¹.

5) Obowiązki nauczyciela-opiekuna praktyki dydaktycznej (przedmiotowej) ciągłej z ramienia szkoły

a) Obowiązki wobec studenta-praktykanta:

- zapoznanie studenta z zasadami funkcjonowania szkoły, procedurami i regulacjami prawnymi, włączając w to procedury dotyczące nagłych wypadków,
- ustalenie wraz ze studentem-praktykantem *Harmonogramu realizacji praktyki dydaktycznej (przedmiotowej) ciągłej* i omówienie wzajemnych oczekiwań, a zwłaszcza wyjaśnienie odpowiedzialności za przygotowywanie i przeprowadzenie lekcji/zajęć,
- przedstawienie praktykanta gronu pedagogicznemu, pokazanie całego zaplecza szkoły oraz zaplecza przedmiotowego,
- zapewnienie dostępu do dokumentów szkoły, z którymi student ma obowiązek się zapoznać,
- ułatwienie studentowi startu zawodowego na praktykach, poprzez zapoznanie go z pracownią przedmiotową (w tym z regulaminem pracowni), przedmiotowym programem nauczania, szczegółowym rozkładem materiału, podręcznikami, obudową dydaktyczną, wewnątrzszkolnym systemem oceniania, przedmiotowym systemem oceniania itp.,
- przedstawienie praktykanta klasie, podkreślenie jego uprawnień i kompetencji nauczycielskich,
- stopniowe wprowadzanie praktykanta w pracę nauczyciela przedmiotu i branie odpowiedzialności za wszystkie aspekty nauczania,
- sprawdzanie i akceptowanie zaprojektowanych przez studenta scenariuszy/konspektów lekcji/zajęć, nie później niż na jeden dzień przed planowanymi zajęciami:
 - (i) akceptacja poprzez złożenie podpisu na scenariuszu/konspekcie,
 - (ii) jeżeli scenariusz/konspekt wymaga poprawy opiekun praktyki udziela wskazówek dotyczących koniecznych zmian i ponownie sprawdza oraz akceptuje scenariusz/konspekt,
- częsta obserwacja praktykanta oraz udzielanie informacji zwrotnych dotyczących silnych i słabych stron praktykanta, obowiązkowa obserwacja praktykanta podczas prowadzonych przez niego lekcji/zajęć,
- po zajęciach prowadzonych przez studenta, nauczyciel-opiekun omawia ze studentem przebieg i wyniki jego całodziennej pracy; tematem omówienia powinna być przede wszystkim każda obserwowana lub przeprowadzona przez studenta lekcja,
- w przypadku obserwowania przez studenta lekcji/zajęć u innego nauczyciela, w ich omówieniu uczestniczy również ten nauczyciel,
- udostępnienie praktykantowi informacji o uczniach z zachowaniem poufności tych danych zgodnie z RODO,
- służenie radami dotyczącymi aspektów dydaktycznych pracy z uczniami, stworzenie okazji do obserwowania i omawiania działań dydaktycznych,
- zachęcanie praktykanta do zadawania pytań i szukania rozwiązań napotykanym problemom,
- dokonanie końcowej oceny pracy studenta w ramach praktyki dydaktycznej wraz z szczegółowym omówieniem oceny.

b) Obowiązki wobec opiekunów praktyki dydaktycznej ciągłej z ramienia uczelni:

- podsumowanie pracy studenta na praktyce dydaktycznej (przedmiotowej) ciągłej i dokonanie oceny przez wypełnienie:
 - (i) *Szkolnej karty zaliczenia praktyki dydaktycznej (przedmiotowej) ciągłej*,
 - (ii) *Arkusza oceny kompetencji dydaktycznych praktykanta*,
- natychmiastowe komunikowanie się z opiekunami praktyki dydaktycznej (przedmiotowej) ciągłej z ramienia uczelni w razie problemów, związanych z organizacją praktyki lub zachowaniem praktykanta.

¹ Szczegółowy opis dokumentacji związanej z przebiegiem praktyki dydaktycznej (przedmiotowej) ciągłej należy do obowiązków opiekuna praktyki dydaktycznej (przedmiotowej) z ramienia uczelni powołanego przez Dziekana odpowiedniego wydziału UW